

05.05.2021

לכבוד,
מר דוד לפלר
מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה
בפקס: 074-7502280
במייל: mankal@economy.gov.il

לכבוד,
מר עמיר פרץ
שר הכלכלה והתעשייה
בפקס: 074-7502198
במייל: sar@economy.gov.il

שלום רב,

הנדון: בקשה להקמת לשכות תעסוקה ביישובים הבדואים בדרום

הריני לפנות אליכם בשם תושבי ששת היישובים חורה, כסייפה, לקיה, שגב-שלום, ערעה בנגב ותל שבע הבדואים שבדרום (להלן: "ששת היישובים"), ובשם פרום דו-קיום בנגב לשוויון אזרחי, בבקשה להורות על הקמת לשכות תעסוקה בתוך ששת היישובים, כפי שיובא להלן;

1. חוק שירות התעסוקה התשי"ט – 1959 (להלן: "החוק"), הסמיך את שר הכלכלה להורות על הקמת לשכות תעסוקה וקביעת תחום שיפוטן. תפקידן של הלשכות על פי החוק כולל; השגת עבודה לדורשיה והפניית עובדים לדורשיהם, לרבות שיתוף פעולה עם גופים אחרים בענייני הכשרה מקצועית והדרכה בבחירת מקצוע.

2. חרף בעיית האבטלה החמורה אשר מאפיינת את האוכלוסייה הבדואית בדרום, ישנה לשכת תעסוקה אחת בלבד בתוך יישוב בדואי בדרום, היישוב רהט, המשרתת את תושבי היישוב. בעוד שתושבי יתר היישובים חורה, כסייפה, לקיה, שגב-שלום, ערעה בנגב ותל שבע מופנים אל לשכות תעסוקה ביישובים יהודיים אחרים לצורך קבלת השירותים.

3. להמחשת התמונה, להלן טבלה המרכזת את גודל האוכלוסייה בכל אחד מששת היישובים הבדואים הגדולים בהם אין לשכות תעסוקה, הדירוג של היישוב לפי הממד החברתי כלכלי, רמות האבטלה בכל אחד מהיישובים, לשכת התעסוקה אליה מופנים תושבי היישוב, והמרחק בקילומטרים בין היישוב ללשכה:

היישוב	דירוג היישוב לפי הממד החברתי כלכלי	מספר תושבים – נכון למרץ 2021	אחוז המבוטלים המוערך – נכון לאפריל 2020 *	הלשכה אליה מופנים	המרחק המוערך של הלשכה מהיישוב
כסייפה	1	18,571	36.06%	ערד	17 ק"מ
חורה	1	18,691	25.58%	באר שבע	20 ק"מ
לקיה	1	16,160	25.36%	באר שבע	20 ק"מ

שגב שלום	1	11,502	20.73%	באר שבע	11 ק"מ
תל שבע	1	21,446	29%	באר שבע	10 ק"מ
ערערה בנגב	1	19,055	30%	דימונה	20 ק"מ

*הנתונים אודות שיעור האבטלה ביישובים מתוך דו"ח מרכז המחקר והמידע של

הכנסת: אוכלוסיית הבדואים בנגב- מבחר נתונים (16.11.2020)

4. יצוין כי, הטבלה לעיל אינה כוללת את הכפרים המוכרים והכפרים הלא מוכרים, שם בעיית האבטלה חמורה אף יותר. כך למשל, הנתונים מלמדים כי אחוז האבטלה במועצה האזורית אל-קסום, אשר מספקת בין היתר שירותים לחלק מהכפרים הלא מוכרים, מגיעים עד ל- 60% מכלל האוכלוסייה.

5. כך גם, אחוזי האבטלה המוערכים לעיל הם נכונים עד לתחילת פרוץ משבר הקורונה, שכידוע אחוזי האבטלה בו המריאו, במיוחד בקרב השכבות המוחלשות, ובמיוחד בקרב הערבים ובפרט הנשים הערביות. (ר' דו"ח מטעם משרד האוצר, בעניין השפעת משבר הקורונה על שוק העבודה נכון לאוגוסט 2020 https://www.gov.il/BlobFolder/dynamiccollectorresultitem/periodic-review-04102020/he/weekly_economic_review_periodic-review-04102020.pdf, ר' גם דופק שוק העבודה פרסום חודשי, אוקטובר 2020, מטעם שירות התעסוקה הישראלי <https://www.taasuka.gov.il/he/InfoAndPublications/IesFilesManagerReports/List/pirsumhodshi1020.pdf>).

6. עוד יצוין כי, המרחקים המצוינים לעיל בטבלה בקילומטרים, חרף היותם גדולים, אינם משקפים הלכה למעשה את מרחק הנסיעה הריאלי ממקום מגורי התושב ללשכת התעסוקה אליה הוא מופנה. שכן, בהפניית האוכלוסייה הבדואית ליישובים היהודים הסמוכים, לא ניתן להתעלם מבעיית הנגישות החמורה באמצעות התחבורה הציבורית הלקויה והלא תדירה בין היישובים. כך למשל, הנסיעה הממוצעת מהיישוב חורה עד ללשכת התעסוקה בבאר שבע לשם מופנים התושבים יכולה להתארך עד שעת נסיעה בתחבורה הציבורית.

7. זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי חוסר הנגשת לשכות התעסוקה בתוך היישובים הבדואים מביאה לפגיעה חמורה שבעתיים בנשים הבדואיות המובטלות ומחפשות העבודה. שכן, ועל פי הדו"ח השנתי המסכם של שירות התעסוקה לשנת 2019, 52% מדורשי העבודה באוכלוסייה הבדואית בשנת 2019 הן נשים, בעוד שקיום הלשכות באזורים מרוחקים מיישוב המגורים מקשה עליהן להגיע ללשכות מכל מיני סיבות רבות,

ובזאת מהווה חסם נוסף עבורן בדרך להשתלבות בשוק העבודה. על כן, קיום לשכות בתוך היישובים הינו הכרחי לצורך הנגשת השירותים לנשים מחפשות עבודה.

8. העדר קיומן של לשכות תעסוקה בתוך ששת היישובים הבדואים בהם אחוזי האבטלה הם הגבוהים בין כל יישובי המדינה, הדירוג החברתי כלכלי הינו הנמוך ביותר על פי הממד, והנגישות ללשכות אחרות הינה חסם משמעותי בפני השתלבות בשוק העבודה, מלמדת על ההפליה ואי השוויון כלפי האוכלוסייה הבדואית בדרום.

9. ההפליה ואי השוויון בולטים עוד יותר כשביישובים יהודיים כגון ירוחם, בו ישנם 5,602 תושבים, ושיעור המבוטלים עומד על 9.5%, קיימת ופועלת לשכת תעסוקה בתוך היישוב חרף היותו מרוחק כ- 19.6 ק"מ מהיישוב דימונה בו ישנה לשכת תעסוקה. בעוד שביישוב ערערה בנגב, אשר נמצא במרחק זהה מהעיר דימונה, ואשר בו מתגוררים קרוב ל- 19,000 תושב, ואחוז המבוטלים בו עומד על יותר מ- 30%, אין בו לשכת תעסוקה והתושבים מופנים לדימונה לצורך קבלת השירותים.

10. ההפליה החמורה והמתמשכת כלפי תושבי היישובים מהווה פגיעה מהותית בזכותם לשוויון, כך גם, מהווה פגיעה קשה בזכותם לביטחון סוציאלי ולקיום מינימלי, שאף היא מוכרת בפסיקה כחלק מהזכויות החברתיות וזכותו של האדם לכבוד (ר' בג"ץ 890/99 מיכאל חלמיש נ' המוסד לביטוח לאומי, נד(4) 423 (2000), ר' גם דנג"ץ 4601/95 חי יוסף סרוסי נ' בית-הדין הארצי לעבודה [28 עמ, 'נב(4) 817 (1998)].

נוכח האמור לעיל, נבקשכם;

- א. לפעול לצורך הקמת לשכות תעסוקה נגישות בתוך היישובים חורה, כסייפה, לקיה, שגב-שלום, ערערה בנגב ותל שבע הבדואים שבדרום.
- ב. להעביר לידינו, כלל וישנם, עותק של הקריטריונים המנחים בעניין הקמת לשכות תעסוקה בתוך היישובים.

להתייחסותכם בהקדם האפשרי, נודה.

בכבוד רב,

נארימאן שחאדה זועבלי, עו"ד

Adalah The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel

عدالة المركز القانوني لحقوق الاقلية العربية في اسرائيل

עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

העתק:

אביחי מנדלביט, היועץ המשפטי של הממשלה, באמצעות פקס: 02-6467001

עו"ד אילת זלדין, היועצת המשפטית של משרד הכלכלה והתעשייה, בפקס: 074-7502099

חאבס אלעטאונה, ראש מועצה מקומית חורה, באמצעות מייל: inbalhura@gmail.com

אחמד אלאסד, ראש מועצה מקומית לקיה, באמצעות מייל: ahmad@laqye.muni.il

עו"ד עבד אלעזיז נסאסרה, ראש מועצה מקומית כסיפה, באמצעות מייל: lishka@ksifa.net

נאיף אבו עראר, ראש מועצה מקומית ערערה בנגב, באמצעות מייל: galya_harush@walla.com

עומר אבו רקייק, ראש מועצה מקומית תל שבע, באמצעות מייל: lishka.telsheva@gmail.com

עאמר אבו מעמר, ראש מועצה מקומית שגב שלום, במייל: lishka@segev-shalom.muni.il

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090 ס.ב. 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090 ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>